

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 50
10680 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. (210)3665311-12
FAX: (210)3665115
e-mail : pressoffice1@pasok.gr

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2013

ΟΜΙΛΙΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εάν εμείς που αγωνιζόμαστε επί τέσσερα χρόνια να κρατήσουμε τη χώρα όρθια, ώστε να αποφύγει την ασύντακτη χρεοκοπία και την καταστροφή, εκφράζουμε την Ελλάδα του χθες, τότε ο κ. Τσίπρας, οι απόψεις του και οι συνεταίροι του δεν εκφράζουν την Ελλάδα του αύριο, αλλά την Ελλάδα του προχθές, γιατί αυτό προτείνει. Προτείνει την επιστροφή στα βαθειά αίτια της κρίσης, την επιστροφή στο παρελθόν.

Και επειδή απείλησε την τρόικα ότι θα την διώξει, πρέπει να του πω ότι για να τη διώξει πρέπει να τη βρει εδώ. Και για να σκίσει το μνημόνιο, πρέπει το μνημόνιο να εξακολουθεί να ισχύει. Αυτός είναι ο φόβος του, μη τυχόν και η Ελλάδα βγει από το μνημόνιο, μη τυχόν και η Ελλάδα βγει από την εποπτεία της τρόικας, γιατί έτσι δεν υπάρχει λόγος ύπαρξης για τον κ. Τσίπρα, τη στενή ηγετική του ομάδα, τον ΣΥΡΙΖΑ και τους συνεταίρους του για τους οποίους θα μιλήσουμε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε πλήρη συνείδηση του τι συμβαίνει στη χώρα. Το γεγονός ότι κατατίθεται και ψηφίζεται ένας προϋπολογισμός για τον οποίο θα σας μιλήσω -ο όποιος προϋπολογισμός, ο συγκεκριμένος όμως έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία- δεν σημαίνει ότι αλλάζει η πραγματικότητα που είναι πάρα πολύ δύσκολη.

Γιατί, είναι πολύ δύσκολο να έχεις σωρευτική ύφεση επί έξι χρόνια, συνολικά 25 μονάδων του ΑΕΠ. Είναι τραγικό να έχεις τόσο υψηλή ανεργία ιδίως στους νέους. Είναι ανυπόφορο να έχουν μειωθεί τα εισοδήματα. Είναι εξαιρετικό αντιπαραγωγικό να υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας για τις επιχειρήσεις, υψηλό κόστος χρήματος, αδυναμία πρόσβασης στο τραπεζικό σύστημα. Είναι ενοχλητικό για την πραγματική μας οικονομία να υπάρχει δυσανάλογα μεγάλο κόστος ενέργειας.

Το πιο σημαντικό, όμως, απ' όλα είναι πως τώρα πια έχουμε τη δυνατότητα να δώσουμε ελπίδα, να στείλουμε ένα μήνυμα αισιοδοξίας και να πούμε στον ελληνικό λαό, που τα υφίσταται όλα αυτά, πως χάρις τις θυσίες του τώρα υπάρχει αποτέλεσμα που τώρα καταγράφεται στον προϋπολογισμό.

- Γιατί, ο προϋπολογισμός αυτός είναι **ο προϋπολογισμός της τελικής εξόδου από την κρίση και το μνημόνιο.**
- Είναι ο **προϋπολογισμός του πρωτογενούς πλεονάσματος** που ο κ. Τσίπρας το αμφισβήτησε, το θεώρησε αποτέλεσμα λογιστικού τεχνάσματος. Ο φτωχός, όμως, πολίτης αυτός που ανήκει σε μια ευπαθή κοινωνική ομάδα όπως οι ανάπηροι, τώρα που θα αρχίσει να βλέπει το αντάλλαγμα των προσπαθειών του, τη σταδιακή αποκατάσταση των αδικιών χάρις στο πρωτογενές πλεόνασμα -γιατί τώρα υπάρχει δυνατότητα να αρχίσουμε να αποκαθιστούμε αδικίες- θα καταλάβει πάρα πολύ καλά τι σημαίνει πρωτογενές πλεόνασμα πραγματικό που επηρεάζει τη ζωή του, τον βοηθάει.
- Αυτός ο προϋπολογισμός είναι **προϋπολογισμός και του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το όριο του 3% του ΑΕΠ** που πολλές χώρες της ευρωζώνης, οι οποίες δεν πέρασαν την τραγική εμπειρία της κρίσης και του προγράμματος προσαρμογής, θα ζήλευαν. Γιατί, η Ελλάδα εκπληροί και αυτό το γενικό κριτήριο του Συμφώνου Σταθερότητας.
- Ο προϋπολογισμός αυτός είναι επίσης ο **προϋπολογισμός του πλεονάσματος ή έστω της εξισορρόπησης του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.** Και αυτό βεβαίως, οφείλεται στο γεγονός ότι περιορίστηκαν δραστικά οι εισαγωγές, αλλά οφείλεται και στο γεγονός ότι αποκαθίσταται η ανταγωνιστικότητα της χώρας που είναι το μεγάλο διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας.
- Ο προϋπολογισμός αυτός είναι ο **προϋπολογισμός της επιστροφής σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης μετά από έξι χρόνια ύφεσης,** όπως είπαμε.

- Είναι ο προϋπολογισμός που θα λειτουργήσει ως βάση επανεκκίνησης της πραγματικής οικονομίας.
- Και είναι ένας προϋπολογισμός που δεν μπορεί να είναι εικονικός, γιατί περνά από αυστηρό ευρωπαϊκό έλεγχο και θα ελέγχεται διαρκώς ως προς την εκτέλεσή του.
- Και τέλος ο προϋπολογισμός αυτός θεμελιώνει τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, ζήτημα για το οποίο θα σας μιλήσω και λίγο παρακάτω.

Αυτό, όμως, που ακούσαμε προηγουμένως από τον κ. Τσίπρα ως πολιτικό λόγο είναι η συνειδητή, η συστηματική προσπάθεια, μια ένταση κοινωνική που υπάρχει -που είναι η αγωνία του Έλληνα πολίτη, η αγωνία κάθε νοικοκυριού- να τροφοδοτηθεί, να καλλιεργηθεί σκόπιμα από αυτούς που εκφράζουν την στρατηγική της έντασης και της καταστροφής, που επενδύουν στο αρνητικό σενάριο, που ενεργούν έτσι ώστε να ευδοκιμήσει το αρνητικό σενάριο.

Διότι τα λόγια τους είναι και πράξη, είναι υπονόμευση των επενδυτικών προσπαθειών, είναι υπονόμευση των ιδιωτικοποιήσεων, είναι ανακύκλωση της συζήτησης για μια Ελλάδα ασυνεπή, μια Ελλάδα που δεν αποδέχεται τους ευρωπαϊκούς κανόνες, μια Ελλάδα που είναι μέσα-έξω στο ευρώ, άρα, να το περιβόητο grexit που θέλουν πάντα να το κρατούν ως απειλή σε βάρος μας, εις βάρος των Ελλήνων πολιτών.

Τι έχουν κάνει; Το είδατε και προηγουμένως. Έχουν μετατρέψει την αγωνία και τον αγώνα των Ελλήνων σε πολιτικό, μικροκομματικό πανηγύρι, μεθυσμένοι από τη μυρωδιά της εξουσίας, λόγω των ανατροπών που προκάλεσε στο πολιτικό σύστημα η κρίση και η αμφισβήτηση των κεκτημένων της μεταπολίτευσης.

Προσέξτε, όμως, τι κάνουν: Καταγγέλλουν τα δύο μεγάλα κόμματα της μεταπολιτευτικής περιόδου και τις μεγάλες πολιτικές επιλογές της μεταπολίτευσης, αλλά διεκδικούν να μην αλλάξει τίποτα και υπόσχονται όλα να επανέλθουν εκεί που τα είχαν φέρει τα κόμματα εξουσίας και οι πολιτικές της μεταπολίτευσης. Αυτός είναι ο παραλογισμός της σημερινής πολιτικής ζωής της χώρας που τον εκφράζει κυρίως ο ΣΥΡΙΖΑ και όσοι συμπλέουν άμεσα ή έμμεσα μαζί του.

Υπάρχει, όμως, και περαιτέρω παραλογισμός, ο απόλυτος παραλογισμός, δηλαδή η πρόταση –αυτό διατύπωσε προηγουμένως ο κ. Τσίπρας- : τώρα που φτάσαμε σε

χειροπιαστά αποτελέσματα, **τόρα που βγαίνουμε από την κρίση και το μνημόνιο να ακυρώσουμε τις θυσίες και τα επιτεύγματα, να τα μηδενίσουμε και να ξαναγυρίσουμε, όχι στην κατάσταση που ήμασταν το 2010, αλλά στην κατάσταση που ήμασταν το 2008 και πίσω.** Δηλαδή, να ακολουθήσουμε την αντίστροφη διαδρομή γυρίζοντας όχι στο μηδέν, αλλά υπό το μηδέν και να διακινδυνεύσουμε πάλι τη συμμετοχή της χώρας στο ευρώ.

Γιατί; **Για να αφεθούμε, επιτέλους, να ζήσουμε τη μοναδική εμπειρία της ασύντακτης χρεοκοπίας, να δει η χώρα τι σημαίνει ελεύθερη πτώση στο κενό,** τι σημαίνει καταστροφή των τραπεζών, τι σημαίνει καταστροφή των επιχειρήσεων, τι σημαίνει να είναι άνεργοι όλοι οι Έλληνες, να έχουν χάσει καταθέσεις, ακίνητες περιουσίες, προσδοκίες, προοπτικές, κοινωνική συνοχή, δημοκρατικούς θεσμούς, δηλαδή να έχουμε ζήσει την απόλυτη εμπειρία.

Διότι αυτό είναι το δίλημμα που έθεσε ο κ. Τσίπρας προηγουμένως. Υπάρχει λέει το δίλημμα: «Ο ένας δρόμος είναι ο δρόμος του προϋπολογισμού», δηλαδή ο δρόμος αυτός που ακολουθούμε με κόπους και με βάσανα «και άλλος δρόμος είναι ο δρόμος της σύγκρουσης και της άρνησης», δηλαδή ο γενναίος, ο υπερήφανος ο οποίος θα μας οδηγήσει πού;

Προσέξτε τώρα, **μία πολιτική πρόταση σαράντα πέντε λεπτών βασισμένη σε δύο και μόνο στοιχεία: Σε ένα σόφισμα και μία τυμβωρυχία.**

Η τυμβωρυχία αφορά την αγωνία του ελληνικού λαού, δηλαδή αυτούς που προσπαθούν να επιβιώσουν. **Η εκμετάλλευση φτάνει μέχρι την απροκάλυπτη, τη μικροκομματική εκμετάλλευση του θανάτου και του ανθρώπινου πόνου.** Όλα τα αλέθει ο μύλος της κομματικής δημαγωγίας και της στρατηγικής της εφόδου διότι βλέπει ότι δεν έχει άλλο υλικό να κάψει. Δεν υπάρχουν προτάσεις, ιδέες. Πρέπει να «καούν» τα συναισθήματα.

Και το σόφισμα: Μας καταγγέλλει ότι κάναμε επιλογές εξαιρετικά δυσάρεστες, πάρα πολύ δυσάρεστες. Τις κάναμε αναγκαστικά όχι επειδή τις θέλαμε, αλλά επειδή δεν υπήρχε καλύτερη επιλογή. **Οποιαδήποτε άλλη επιλογή θα ήταν τρισεπιχρότερη.** Τις κάναμε επειδή η χώρα βρέθηκε με την πλάτη στον τοίχο. Και θα δούμε πώς καταλαβαίνουν τα αίτια της κρίσης διότι ήταν αποκαλυπτική και η αναφορά στα αίτια της κρίσης, ωσάν να υπήρχε άλλη δυνατότητα, ωσάν να μπορούσαμε να διαχειριστούμε την κρίση και να βγούμε απ' αυτήν χωρίς καμία θυσία, χωρίς κανέναν

περιορισμό, χωρίς κανέναν κόπο, χωρίς να έχει ενοχληθεί κανείς, σαν να μην έχει συμβεί τίποτα.

Μα, μας εκλαμβάνουν ως ηλιθίους ή ως μαζοχιστές; Θα αναλαμβάναμε αυτό το τεράστιο πολιτικό, κοινωνικό και ηθικό κόστος, εάν υπήρχε αυτή η εύκολη μαγική λύση; Για ποιο λόγο βρεθήκαμε μπροστά σ' αυτό το τραγικό δίλημμα, ανάμεσα σε ένα Σχέδιο Α που υπαγόρευσε μια Ευρώπη συντηρητική, νεοφιλελεύθερη, που ζήτησε και έφερε το ΔΝΤ μέσα στην καρδιά της Ευρωζώνης και ένα ανύπαρκτο Σχέδιο Β, εάν υπήρχε άλλη λύση; Για ποιο λόγο;

Λέει ότι τα αίτια της κρίσης είναι μόνο το μεγάλο χρέος. Αυτό ήταν το αίτιο της κρίσης; Το μεγάλο χρέος; **Το αίτιο της κρίσης ήταν η συνύπαρξη του δίδυμου ελλείμματος**, του δημοσιονομικού που ξεπερνούσε το 15,7%, τα 36 δισεκατομμύρια, του πρωτογενούς ελλείμματος του 2009 που είχε ξεπεράσει το 12%, τα 24 δισεκατομμύρια, όσο δηλαδή όλοι οι μισθοί και οι συντάξεις του δημοσίου -όλες οι συντάξεις μαζί και όλοι οι μισθοί του δημόσιου τομέα ήταν 24 δισεκατομμύρια, 12 μονάδες του ΑΕΠ- και ένα εντυπωσιακό μοναδικό έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, που σήμαινε έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, διαρθρωτικό πρόβλημα για την ελληνική οικονομία, που ξεπερνούσε το 15%, το μεγαλύτερο στην Ευρώπη.

Ο συνδυασμός αυτών των πραγμάτων είχε καταστήσει μη χρηματοδοτούμενο το χρέος και είχε οδηγήσει την Ελλάδα εκτός αγορών. **Εάν μπορούσαμε να μείνουμε στις αγορές, θα κάναμε τη δική μας προσαρμογή με αργό ρυθμό, σε πολλά χρόνια, με ήπιο τρόπο.** Παράλληλα με τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές στο κράτος και την αγορά, που τις θέλει όλος ο κόσμος, τις θέλει κάθε Έλληνας πολίτης. Όμως, δεν είχαμε τη δυνατότητα να κάνουμε τη δική μας προσαρμογή, γιατί δεν μπορούσαμε να δανειστούμε ως ένα κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος. Έπρεπε να καταφύγουμε σε δάνειο θεσμικού χαρακτήρα από τους εταίρους μας της Ευρώπης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Έχω πει παλαιότερα στον κ. Τσίπρα αυτό που επιχείρησε να αντιστρέψει σήμερα. **Δεν μπορούν να σε βγάλουν αναγκαστικά από το ευρώ, ναι, αλλά μπορούν να σε κρεμάσουν στα μανταλάκια μέσα στο ευρώ.** Να νομίζεις ότι είσαι μέσα στο ευρώ, αλλά να έχεις χρεοκοπήσει ασύντακτα, να μην έχεις τράπεζες, να μην έχεις

οικονομία, να μην έχεις κοινωνία, να μην έχεις δημοκρατικό σύστημα και να νομίζεις ότι είσαι μέσα στο ευρώ.

Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε ως χώρα, ότι **έχει χαθεί κάθε δυνατότητα συνεννόησης και κάθε περιθώριο συναίνεσης με τις δυνάμεις της Αντιπολίτευσης**. Γιατί συμβαίνει αυτό; **Γιατί δεν υπάρχει καμία αίσθηση ευθύνης**. Γιατί δεν υπάρχει καμία αίσθηση ευθύνης από τη μεριά της Αντιπολίτευσης; Γιατί έχουν καλομάθει στο γεγονός ότι **κάποιοι άλλοι σηκώνουμε επί χρόνια αυτό το βάρος και αναλαμβάνουμε δυσανάλογα μεγάλο πολιτικό κόστος, ιστορικά δυσανάλογο**.

Τι να πω για το ΠΑΣΟΚ που σήκωσε αυτό το βάρος μόνο του επί δυόμισι, τρία σχεδόν χρόνια, ώσπου να έρθουν οι συγκυρηναίοι της Νέας Δημοκρατίας στην αρχή και της ΔΗΜΑΡ που δυστυχώς απεχώρησε. Σου λέει, **πάντα θα υπάρχουν τα θύματα και εμείς μπορούμε να στήνουμε το χορό των καλικάντζαρων** - τώρα που έρχεται η γιορτή των Χριστουγέννων και των Φώτων- και έτσι να έχουμε το πανηγύρι για το οποίο σας μίλησα και την επιδίωξη της εξουσίας, την έφοδο που δεν φέρνει αποτελέσματα, γιατί είστε καθηλωμένοι, κύριε Τσίπρα, σε μεσαία ποσοστά.

Πράγματι, λοιπόν, υπό αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες εξελίσσεται μια ακόμα φάση της διαπραγμάτευσης με την τρόικα. Τι είναι η τρόικα; Τρεις υπάλληλοι; Είναι τρεις θεσμοί; Όχι, η τρόικα είναι ο τεχνικός βραχίονας των κυβερνήσεων της Ευρωζώνης, των θεσμικών πολιτικών μας εταίρων.

Αυτή η διαπραγμάτευση διαρκεί επί χρόνια. Είναι και ήταν πάντοτε πάρα πολύ σκληρή. Έφερε αποτελέσματα.

Βεβαίως είναι εξαιρετικά ριψοκίνδυνο και δύσκολο να κάνεις σκληρή διαπραγμάτευση στην αρχή ή στο μέσον αυτής της δύσκολης περιόδου. Τον Σεπτέμβριο του 2011, όταν έπρεπε να πάμε από το πρώτο στο δεύτερο πρόγραμμα, ήθελε πολύ σκληρά και δυνατά νεύρα η διαπραγμάτευση για να μπορέσεις να πας στο γιγαντιαίο δάνειο των 240 δισεκατομμυρίων, στους ευνοϊκούς όρους, τη μεγάλη περίοδο χάριτος, τα μικρά επιτόκια, τη μεγάλη μέση διάρκεια κ.λπ., Όταν έπρεπε να πας στο κούρεμα του χρέους, το πιο εντυπωσιακό που έχει γίνει ποτέ στα χρονικά, των 135 δισεκατομμυρίων, που έφυγαν από τους ώμους του ελληνικού λαού, το 65% του ΑΕΠ, μαζί με την επαναγορά χρέους του Νοεμβρίου του 2012.

Τώρα, η χώρα μας αδικείται και αδικείται κατάφωρα, από αυτή την εικόνα της **δήθεν εκκρεμότητας**. Πιστεύω ότι οι λόγοι αυτής της εκκρεμότητας αφορούν πρωτίστως τους συσχετισμούς στο εσωτερικό της τρόικας, μεταξύ οργάνων, μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Επίσης, οι εκκρεμότητες αφορούν τη διακυβέρνηση των χωρών της Ευρωζώνης.

Ο σεβασμός όμως στις θυσίες του ελληνικού λαού, οι οποίες είναι χειροπιαστές και μετρημένες αριθμητικά, πρέπει να είναι πραγματικός, ουσιαστικός, και όχι εικονικός και ρητορικός. Τους το έχουμε πει πάρα, μα πάρα, πολλές φορές.

Να θυμηθούμε λίγο τι έχει γίνει; Έχουμε πετύχει μια δημοσιονομική προσαρμογή σε όρους πρωτογενούς ελλείμματος-πλεονάσματος, από τα 25 δισεκατομμύρια ευρώ, που είναι ένα δυσθεώρητο ποσό, στο να έχουμε διαρθρωτικό πλεόνασμα 6,2 δισεκατομμύρια ευρώ του ΑΕΠ. Άρα έχουμε μία συνολική προσαρμογή δεκατριών μονάδων του ΑΕΠ τουλάχιστον -με τον πιο επιεική υπολογισμό. Και, να, λένε τώρα πια οι εκπρόσωποι του διεθνούς ιδιωτικού τομέα, των αγορών, ότι η Ελλάδα στο πρωτογενές πλεόνασμα έχει καλύτερη επίδοση από τη Σουηδία και στο διαρθρωτικό πρωτογενές πλεόνασμα καλύτερη επίδοση από τη Σιγκαπούρη.

Επιτρέψτε μου να πω κάτι, για να μην ξεχνιόμαστε στην Αίθουσα αυτή. **Από αυτή την προσαρμογή των 25 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα 22 επιτεύχθηκαν μέχρι τις εκλογές του 2012 από τις δύο κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και την κυβέρνηση συνεργασίας Παπαδήμου.** Η δημοσιονομική προσαρμογή, σε όρους δημοσιονομικούς ελλείμματος συνυπολογιζομένων των τόκων, του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους, μας οδηγεί από τα 36 δισεκατομμύρια ευρώ, που ήταν το έλλειμμα το 2009, σε κάτι που είναι λιγότερο από 5 δισεκατομμύρια τώρα, κάτι κοντά στο μείον 2,5%. Αυτό λοιπόν, όπως είπα, θα έπρεπε να γίνει ούτως ή άλλως.

Πληρώσαμε πρόσθετο κόστος λόγω της παραφιλολογίας του Grexit, λόγω της εκκρεμότητας; Πληρώσαμε πολύ μεγάλο πρόσθετο κόστος. **Ποιος τροφοδότησε την παραφιλολογία της εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ και της κατάρρευσης; Ξένοι κύκλοι, εφημερίδες, σπεκουλαδόροι των χρηματιστηρίων, οι εταίροι μας κάνοντας λάθος; Ναι. Αλλά και εσωτερικοί παράγοντες στην Ελλάδα, και η Αντιπολίτευση, και ο κ. Τσίπρας με τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ.**

Μιλάμε με πολύ μεγάλη άνεση εδώ για τις ευθύνες των κυβερνήσεων πριν και μετά από την κρίση, διαχρονικά, τα σαράντα χρόνια της μεταπολίτευσης. Μήπως πρέπει να

μιλήσουμε και για ένα άλλο ερώτημα; **Πόσο κόστισε στον ελληνικό λαό σε χρήμα η ανεύθυνα αντιμνημονιακή αντιπολίτευση;** Δεν πρέπει να πούμε στους Έλληνες πόσο άξιζε αυτό, πόσο κόστισε;

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, υπάρχει πάντα η εύκολη λύση που λέει «Μα, μπορούσες να πετύχεις τη δημοσιονομική προσαρμογή με ανάπτυξη». **Το ΠΑΣΟΚ είναι το κόμμα της ανάπτυξης, των γενναίων παροχών και της αποκατάστασης των κοινωνικών ανισοτήτων. Δεν είναι το κόμμα των πολιτικών λιτότητας που με πόνο ψυχής υιοθέτησε κατ' ανάγκην.**

Πώς φθάσαμε, όμως, στα δίδυμα ελλείμματα, το δημοσιονομικό έλλειμμα και το έλλειμμα του ισοζυγίου; Πώς φθάσαμε στο ανεξέλεγκτο και μη χρηματοδοτήσιμο χρέος; Χωρίς ανάπτυξη; Φτάσαμε με εντυπωσιακά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης επί είκοσι χρόνια τουλάχιστον. Ενώ είχαμε, λοιπόν, εντυπωσιακά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης επί δύο δεκαετίες, φθάσαμε σε αδιέξοδο. Άρα, **δεν δίνει τη λύση η ανάπτυξη αλλά δίνει τη λύση η ορθά διαρθρωμένη ανάπτυξη, η ανάπτυξη που πατά σε ένα τελείως διαφορετικό μοντέλο λειτουργίας της οικονομίας που έχει παραγωγικά χαρακτηριστικά.** Έχει, λοιπόν, πολύ μεγάλη σημασία να θυμόμαστε τι έχει συμβεί και γιατί έχει συμβεί.

Λέει ο κ. Τσίπρας: «Δεν σας συγκινεί, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αρχίσει ακροάσεις για την τρόικα; Δεν σας συγκινεί το γεγονός ότι ο κ. Σβόμποντα είπε αυτό, ο κ. Χέλμουτ Σμιτ είπε το άλλο;». Μα δεν θυμάστε ποτέ και πώς ανακοινώθηκε αυτή η πρωτοβουλία για το θεσμικό έλεγχο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πάνω στην τρόικα; Είχα την ευκαιρία να την ανακοινώσω στο Υπουργείο Εξωτερικών από κοινού με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και υποψήφιο του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος για την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον Μάρτιν Σούλτς.

Γιατί, πράγματι, **η τρόικα είναι ένα θεσμικό υβρίδιο που δεν προβλέπεται από τις συνθήκες, από το πρωτογενές ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο.** Πράγματι, η ευρωζώνη δεν λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λισαβόνας. Υπάρχει τεράστιο θεσμικό, δημοκρατικό και πολιτικό ζήτημα. Και, πράγματι, χρειάζεται μία άλλη αφήγηση για την Ευρώπη, μία άλλη ολοκληρωμένη πρόταση, μία πρόταση του Ευρωπαϊκού πολιτικού Νότου, όπως έχω πει πολλές φορές, με τις χώρες του Νότου,

με πολιτικές δυνάμεις, με διανοούμεενους, με άλλο συσχετισμό δυνάμεων στα κρίσιμα όργανα, όπως είναι η Επιτροπή.

Αυτό πώς θα γίνει; Θα γίνει χωρίς τους Ευρωπαίους Σοσιαλιστές και Δημοκράτες; Θα γίνει χωρίς τις κεντρικές πολιτικές δυνάμεις της Ευρώπης; Θα γίνει με την επικεφαλής της ομάδας της Ευρωπαϊκής Αριστεράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την **κα. Τσίμερ**, τη φίλη σας που την ξέρετε πάρα πολύ καλά, που ήρθε και μας είπε στη συνάντηση με την Διάσκεψη των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: «Πείτε μας ακριβώς τι θέλετε να κάνετε με το χρέος, διότι **ο Γερμανός φτωχός φορολογούμενος δεν έχει καμία διάθεση να αναλάβει το βάρος του κουρέματος του ελληνικού δημοσίου χρέους**».

«Εκτός και αν μας πείτε ότι είναι ανήθικο». Ποιο δημόσιο χρέος;- Το δημόσιο χρέος του δανείου που έδωσε η Γερμανία με τις άλλες χώρες της ευρωζώνης, το δάνειο που έδωσε ο EFSF, ο ESM τώρα; Γιατί αυτό είναι το δάνειο. Το δάνειο είναι θεσμικό. Είναι δάνειο που έχουν χορηγήσει οι θεσμικοί εταίροι της τρόικας που έχουν συνάψει τις δανειακές συμβάσεις με την Ελλάδα.

Τι μας είπε η εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής Αριστεράς στην πραγματικότητα; Μας είπε ότι οι αντιρρήσεις είναι **αντιρρήσεις που βρίσκονται στους λαούς, στις κοινωνίες, στα εθνικά κοινοβούλια**. Για αυτό και καταψηφίστηκαν τα προγράμματα ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ό,τι ακριβώς έγινε με τη δημοσιονομική προσαρμογή, έγινε και με τη διαρθρωτική προσαρμογή υπό πολύ δύσκολες συνθήκες, γιατί χρειάζεσαι την στήριξη της κοινωνίας που αντιδρά όταν βιώνει παράλληλα μειώσεις μισθών, συντάξεων, περικοπές εισοδημάτων. Παρόλα αυτά **η αλλαγή που έχει γίνει στους μεγάλους τομείς, στη διοίκηση, στο ασφαλιστικό σύστημα, στην αγορά εργασίας, στο άνοιγμα των επαγγελμάτων, έχει αναβαθμίσει εντυπωσιακά την ανταγωνιστικότητα της χώρας**.

Θεμελιώνοντας τη στάση μας σε αυτά, μπορούμε πράγματι να θέτουμε όρια και «κόκκινες γραμμές», γιατί δεν μπορούμε να παραβιάσουμε τις αντοχές της οικονομίας. Και γιατί όλοι πρέπει να καταλάβουν ότι οι στόχοι είναι μακροοικονομικοί, αφορούν τελικά τον παρονομαστή του κλάσματος, την επάνοδο σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και όχι απλώς δημοσιονομικοί που κανιβαλίζουν την πραγματική οικονομία. Άλλωστε όλα τα κρίσιμα μεγέθη –δημοσιονομικό κενό,

χρηματοδοτικό κενό- προσδιορίζονται σε σχέση με τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους.

Επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά ότι αυτό που ζητάμε δεν είναι μία πολιτική διαπραγμάτευση, αλλά μια **σοβαρή και υπεύθυνη οικονομική διαπραγμάτευση με υπεύθυνους θεσμικούς συνομιλητές**, που αντιλαμβάνονται ολοκληρωμένα και διορατικά τα οικονομικά δεδομένα. Τι σημαίνει αυτό; Μας το λέει η στάση των αγορών, του διεθνούς ιδιωτικού τομέα, μας το λένε οι οίκοι αξιολόγησης που αναβαθμίζουν την Ελλάδα, μας το λένε οι διεθνείς τράπεζες, μας το λένε τα κεφάλαια που είναι έτοιμα να επενδύσουν στην Ελλάδα.

Γι' αυτό, αντιλαμβάνομαι πόσο ενοχλημένη μπορεί να είναι η Αντιπολίτευση όταν καταλαβαίνει ότι αυτό που λέμε το εννοούμε. **Όχι πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα. Όχι! «Ναι» στις διαρθρωτικές αλλαγές, «ναι» στη γενναία στήριξη της πραγματικής οικονομίας.** Αυτό αναγκάστηκε να το παραδεχτεί η Επιτροπή στην πρόσφατη συζήτηση που είχαμε όταν πήγαμε με τον Πρωθυπουργό στο Κολλέγιο των Επιτρόπων. **«Ναι» στα μέτρα προστασίας της κοινωνικής συνοχής και ιδίως των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.**

Παραβιάζει ανοιχτές θύρες ο κ. Τσίπρας. Πρώτη φορά παρακολούθησα μια τόσο εύκολη «διάρρηξη» μιας πόρτας ορθάνοιχτης.

Δεν καταλαβαίνουμε τι συμβαίνει με τους πλειστηριασμούς και πόσο κρίσιμο είναι το ζήτημα των πλειστηριασμών; Εάν δεν ήξερα τι έχουν κατά βάθος στο μυαλό τους όσοι μιλούν εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ, θα έφτανα να πω ότι, μπράβο, με όσα είπε σήμερα για τους πλειστηριασμούς και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ο ΣΥΡΙΖΑ ενισχύει τη διαπραγματευτική θέση της Κυβέρνησης. Αλλά πρόκειται περί αυτού; **Δεν σας εξέπληξε αυτό το πάθος υπεράσπισης των τραπεζών μη τυχόν και χρειαστεί πρόσθετη ανακεφαλαιοποίηση;**

Προφανώς, **υποστηρίζετε αναδρομικά την ανακεφαλαιοποίηση, ε; Άρα, θεωρείτε ότι σωστά έχουμε ενεργήσει και ανακεφαλαιοποιήσαμε τις τράπεζες**, ότι προφανώς σωστά σώσαμε τις καταθέσεις του ελληνικού λαού, γιατί η ανακεφαλαιοποίηση έγινε, πρώτον, για να σωθούν οι καταθέσεις και, δεύτερον, για να υπάρχει η δυνατότητα χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων και των θέσεων εργασίας.

Αλλά εσείς έρχεστε και λέτε τώρα «προσέξτε, κινδυνεύουν οι καταθέσεις»! Αν δεν είχατε πει αυτήν την καταλυτική φράση, αυτήν την –κατά τη γνώμη μου- εθνικά εγκληματική φράση, θα σας απένειμα τον έπαινο ότι ήρθατε με καθυστέρηση να στηρίξετε τη διαπραγμάτευση που κάνουμε με την τρόικα και τους πλειστηριασμούς. Αλλά τελικά **θέλατε να σπείρετε και πάλι τον πανικό, τη σπερμολογία, το grexit, τον κίνδυνο να γίνει στην Ελλάδα ό,τι έγινε στην Κύπρο.**

Μιλήσατε για τον εφιάλτη της Κύπρου, ενώ ξέρετε πολύ καλά ότι η Ελλάδα πήρε 50 δισεκατομμύρια για τις τράπεζες και τις στήριξε στηρίζοντας καταθέσεις, ενώ η Κύπρος έκανε μία άλλη επιλογή την οποία, δυστυχώς, πλήρωσε πάρα πολύ ακριβά. Είναι λοιπόν και πάλι δραματική η επιλογή που έχετε κάνει.

Καταθέσατε μία τροπολογία για την παράταση της απαγόρευσης των πλειστηριασμών της πρώτης κατοικίας. Μα, **έχει πει η Κυβέρνηση ότι αν δεν συμφωνήσουμε με την τρόικα, επειδή λήγει η προστασία στις 31 Δεκεμβρίου, θα παραταθεί μονομερώς με δική μας νομοθετική πρωτοβουλία.** Άρα, «άνθρακας ο θησαυρός».

Επίσης, λέει ότι **απαγορεύεται στις τράπεζες να πουλήσουν τα πακέτα των «κόκκινων» δανείων σε άλλες τράπεζες ή σε εισηπρακτικές εταιρείες,** ενώ εσείς προηγουμένως αφιερώσατε δέκα λεπτά για να εξηγήσετε ότι αν τα δάνεια αυτά υποεκτιμηθούν, θα χρειαστεί πρόσθετη ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και δεν συμφέρει τις τράπεζες να τα γράψουν υποτιμημένα στα βιβλία τους. Τι από τα δύο πιστεύετε; Πιστεύετε ό,τι έχετε ακούσει από κάποιους και το μεταφέρετε στην Αίθουσα αυτή.

Ήρθατε και φέρατε και το έγγραφο που καταθέσατε. Πάντα μου αρέσει να διαβάζω τα έγγραφα που καταθέτετε. Θυμάμαι την Deutsche Aeolia και τον λάθος Άκερμαν. Λέτε, λοιπόν, ότι είναι πολύ μεγάλες οι δαπάνες διαχείρισης του χρέους ιστορικά – προφανώς, είναι οι χρηματοοικονομικές δαπάνες- και καταθέτετε ένα χαρτί που έχει μία κρίσιμη υποσημείωση. Ακούστε, παρακαλώ, διότι το κατέθεσε για να λάβουν γνώση οι Βουλευτές. Αναφέρονται τα έξοδα από τη διαχείριση του δημοσίου χρέους. **Το 2012, τη χρονιά του PSI, δόθηκαν 25 εκατομμύρια ευρώ, δαπάνες του PSI. Η Ελλάδα πλήρωσε 25 εκατομμύρια έξοδα διεθνώς, για να αφαιρέσει από πάνω της 135 δισεκατομμύρια χρέους.** Αυτό θυμίσατε στη Βουλή των Ελλήνων.

Ξεχάσατε να μας πείτε σήμερα αυτό που έχουν πει στελέχη σας και στη Βουλή, ότι κακώς κάναμε το PSI γιατί καταστρέψαμε τις τράπεζες, δηλαδή, κάποιους τραπεζίτες που υποβαθμίστηκαν οι μετοχές τους. Παρατηρώ, όμως, με χαρά ότι αυτό δεν το είπατε σήμερα.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, να αρθεί η προστασία της πρώτης κατοικίας του φτωχού και μεσαίου νοικοκυριού, γιατί αυτό είναι κοινωνικά ανάληπτο, οικονομικά αναποτελεσματικό και τραπεζικά, πράγματι, απολύτως ατελέσφορο και αυτό θα γίνει κατανοητό.

Όπως κατανοητό θα γίνει από τους εταίρους μας ότι **τώρα που έχει αλλάξει ριζικά η αγορά εργασίας, είναι παντελώς περιττό να μιλάμε για ομαδικές απολύσεις.** Στο κάτω-κάτω αν κάποια εταιρεία έχει πράγματι σχέδιο ανασυγκρότησης για να διασώσει παραγωγικές μονάδες και θέσεις εργασίας, υπάρχουν νομικοί μηχανισμοί που δίνουν απάντηση.

Όμως, δεν είπατε σήμερα το βασικό επιχείρημα –ενώ είχατε πολύ χρόνο- ότι εμείς τα έχουμε στυλώσει –διότι τα έχουμε στυλώσει- λόγω των κακών δημοσκοπήσεων, λόγω του φόβου του πολιτικού κόστους, για να διαφυλάξουμε τη συνοχή των Βουλευτών μας. Και καλώς δεν το είπατε, διότι αν εξετάζαμε όλα αυτά τα στοιχεία, δεν θα ήμασταν εδώ και δεν θα είχατε τη δυνατότητα να τα λέτε όλα αυτά, γιατί δεν θα υπήρχε ελληνική οικονομία, δεν θα υπήρχε συγκροτημένη χώρα.

Έχει, λοιπόν, πάρα πολύ μεγάλη σημασία να δούμε ποια είναι η πρότασή σας. Με έχει εντυπωσιάσει η πρόταση. Η πρόταση –λέει- είναι μείωση του χρέους, μορατόριουμ στις πληρωμές και ρήτρα ύφεσης. Ρήτρα ανάπτυξης, που είναι χρήσιμη όταν υπάρχει απρόβλεπτη ύφεση.

Μήπως πρέπει να σκεφτείτε λίγο καλύτερα και λίγο ωριμότερα; Μήπως σας θυμίζουν τίποτα αυτά τα τρία; Μήπως σας θυμίζουν αυτά που έχουμε πετύχει;

- **Μήπως η μείωση του χρέους κατά 65 μονάδες του ΑΕΠ, έχει συντελεστεί;**
- **Μήπως το μορατόριουμ είναι η περίοδος χάριτος, η νέα ρύθμιση των λήξεων, των «ληκτοτήτων» όπως λέγεται;**
- **Μήπως η ρήτρα ανάπτυξης-ύφεσης υπήρχε και στο αρχικό σχέδιο του Φεβρουαρίου του 2012 και στο σχέδιο του Νοεμβρίου του 2012 και έτσι φτάνουμε και στη διανομή του πρωτογενούς πλεονάσματος;**

Τι μας λέτε τώρα; Αυτά τα έχουμε κάνει, γιατί έχουμε δημιουργήσει μ' αυτόν τον τρόπο τις προϋποθέσεις της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους που είναι το κλειδί και η βάση για όλα.

Αυτό, λοιπόν, που μας παρουσιάζετε είναι η νέα εκδοχή του ανύπαρκτου Σχεδίου Β. Γιατί το κάνετε αυτό; Διότι πρέπει να κρύψετε την αμηχανία σας μπροστά στην πιθανότητα αλλαγής κλίματος. Την πιθανότητα να είναι η θέση μας σταθερή και καθαρή την έχετε εξετάσει και γι' αυτό την υιοθετείτε τελικώς μέσα στη λογική σας. Βέβαια, είστε αμήχανοι με τη σκέψη ότι μπορεί ο εχθρός να μην υπάρχει, όταν θα πρέπει να κάνετε την τελική επίθεση.

Επειδή, μάλιστα, επικαλεστήκατε το «Πεθαίνω σαν χώρα» του Δημητριάδη, θα σας πω ότι υπάρχει ένας άλλος στίχος πολύ πιο χαρακτηριστικός. **Όταν θα κάνετε την επίθεση, θα ισχύει το «Δεν ήμουν εκεί, βάραγε τον αέρα», διότι στόχος είναι μην υπάρχει Τρόικα και μνημόνιο, αλλά να υπάρχει άλλο κλίμα, άλλη κατάσταση, άλλο πλαίσιο αναφοράς.**

Πώς θα εξελιχθούν, λοιπόν, τα πράγματα; Υπάρχει ένας **οδικός χάρτης δέκα βημάτων για την οριστική έξοδο από την κρίση.**

1. Πρώτο βήμα, η **εκταμίευση της προβλεπόμενης επόμενης δόσης**, επειδή έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις και τα ορόσημα του Ιουλίου. Οι σχετικές αποφάσεις θα ληφθούν από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό –τον ESM- και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
2. Δεύτερο βήμα, ο **τερματισμός της εκκρεμότητας και της συζήτησης με την Τρόικα για ανύπαρκτα –κατά τη γνώμη μου- θέματα**, όπως οι πλειστηριασμοί και οι ομαδικές απολύσεις.
3. Τρίτο βήμα, η **συμφωνία –που έχει σχεδόν επιτευχθεί- για το δημοσιονομικό σχεδιασμό μέχρι το 2016**, χωρίς πρόσθετα μέτρα που υπονομεύουν την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.
4. Τέταρτο βήμα, η **δυναμική προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών**, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η δημιουργία ενός κανονικού κράτους στην υπηρεσία του πολίτη, το νέο αναπτυξιακό μοντέλο βασισμένο στην παραγωγή, η κινητοποίηση των εθνικών παραγωγικών δυνάμεων.

5. Πέμπτο βήμα, η **πρακτική στήριξης της πραγματικής οικονομίας**, οι μηχανισμοί χρηματοδότησης τραπεζικοί και εξωτραπεζικοί –όπως, για παράδειγμα, το Ινστιτούτο για την ανάπτυξη, το ΕΣΠΑ- οι αναδιαρθρώσεις επιχειρηματικών δανείων, οι μεγάλες πρωτοβουλίες στο χώρο της ενέργειας, η επανεκκίνηση των δημοσίων έργων των μεγάλων οδικών αξόνων, η ενίσχυση της ρευστότητας στην αγορά.
6. Έκτο βήμα, η **προστασία της κοινωνικής συνοχής** όχι μόνο μέσα από τη διανομή του πρωτογενούς πλεονάσματος που είναι κάτι χειροπιαστό ως αρχικό δείγμα, αλλά και μέσα από την εμπροσθοβαρή αξιοποίηση των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Η ανάσχεση της ανεργίας με όλα τα μέτρα που έχουμε πει για νέες θέσεις εργασίας –στην κοινωφελή εργασία, στην αυταπασχόληση, στους δήμους, σε επιχειρήσεις-, ΕΚΑΣ σε όλους τους αναπήρους, η κάλυψη ασφάλισης υγείας σε όλους, η επαναφορά της σύνταξης του ανασφάλιστου υπερήλικα με πολύ πιο ευνοϊκά και φιλικά κριτήρια, κάτι που καλύπτει μεγάλες κατηγορίες ομογενών και άλλων. Το θέμα των νοικοκυριών χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, αυτό το τραγικό φαινόμενο, το αντιμετώπισε η Κυβέρνηση μετά τη σύσκεψη που κάναμε με τον Πρωθυπουργό προχθές και με τις σημερινές ανακοινώσεις του κ. Μανιάτη, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έτσι ώστε κανένα νοικοκυριό στην Ελλάδα να μη μένει χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, συγκεκριμένα όμως και όχι ως υπόσχεση για την Κυβέρνηση της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, των Ανεξαρτήτων Ελλήνων και άλλων εταίρων, όταν θα γίνουν.
7. Έβδομο βήμα, η **μετάβαση από τα έκτακτα φορολογικά μέτρα στο εθνικό φορολογικό σύστημα**. Ήταν δύσκολο να βρεθεί άλλη λύση για το ΕΕΤΗΔΕ – τώρα το ομολογούν όλοι αυτό- αλλά βρέθηκε μία λύση που προσπαθεί να αντιμετωπίσει φιλικά και τον κάτοικο της πόλης και τον κάτοικο της υπαίθρου. Η προοπτική είναι πράγματι ένα εθνικό φορολογικό σύστημα που μειώνει τους συντελεστές και την επιβάρυνση και για νομικά και για φυσικά πρόσωπα.
8. Όγδοο βήμα, η **ολοκλήρωση των αλλαγών στο τραπεζικό σύστημα**, η ανάκτηση όσο γίνεται πιο μεγάλου μέρους από τα κεφάλαια που έχει επενδύσει μέσω της ανακεφαλαιοποίησης το Δημόσιο, ο ελληνικός λαός, στις τράπεζες. Και προώθηση της τραπεζικής ένωσης μέσα από τους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ελληνικής προεδρίας, ιδίως του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού

Εγγύησης Καταθέσεων. Θα θέσετε τις τράπεζες υπό δημόσιο έλεγχο, έτσι; Με συγχωρείτε, δεν ζούμε όλοι εδώ; Δεν είναι υπό δημόσιο έλεγχο οι τράπεζες; Οι τράπεζες τελούν υπό πολλαπλούς δημοσίους ελέγχους. Πουθενά αλλού και ποτέ δεν υπήρξε τέτοιο πολυεπίπεδο σύστημα αυστηρών δημοσίων ελέγχων. Αλλά εσείς είπατε, εν τη ρύμη του λόγου σας, ότι είμαστε η χειρότερη κυβέρνηση των τελευταίων 60 ετών, συμπεριλαμβανομένης και της δικτατορίας. Δηλαδή, είμαστε χειρότεροι από τη δικτατορία. Το φωνάζετε και ως σύνθημα.

9. Ένατο βήμα, η **επιβεβαίωση της βιωσιμότητας του χρέους πριν τις Ευρωεκλογές**, τον Απρίλιο, με την επισημοποίηση των στατιστικών στοιχείων, γιατί υπάρχουν λύσεις τεχνικές για την διασφάλιση της βιωσιμότητας και για την πλήρη κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών χωρίς πολιτική σύγκρουση με λαούς, με Κοινοβούλια, με κοινωνίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ευρωζώνη.
10. Και δέκατο βήμα, τελικό, η ασφαλής επάνοδος στις αγορές, η **προστατευμένη και ασφαλής επάνοδος στις αγορές**, που σημαίνει επάνοδος στη θεσμική ισοτιμία, στη δημοσιονομική κυριαρχία της χώρας, κάτι που δεν είναι καν στον βαθύ ορίζοντα της σκέψης σας.

Κλείνω κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι έχουμε επιπλέον, αμέσως μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού, λίγες ημέρες μετά, την **πρόκληση της ελληνικής προεδρίας**. Τι είναι η ελληνική προεδρία; Είναι μία ευκαιρία η Ελλάδα να δείξει το πρόσωπο της θεσμικά ισότιμης χώρας, της κανονικής χώρας της Ευρώπης και όχι το πρόσωπο της χώρας σε κρίση, του φτωχού συγγενούς που αναζητάει δάνεια και που τίθεται υπό έλεγχο. **Η Ελλάδα επιστρέφει στην κανονικότητα. Αυτή είναι η μεγάλη αλλαγή. Η αλλαγή κλίματος και προοπτικής.**

Ο λαός μας έχει κάνει πολύ μεγάλες θυσίες, κόπους, υπομονή. Έχει ένα δικαίωμα στην ελπίδα, ένα δικαίωμα στην αισιοδοξία. Αυτό, κ. Τσίπρα, δεν θα του το στερήσει κανείς. Πρωτίστως εσείς.-